

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено

На засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 9 від 29 травня 2020 р.)

Завідувач кафедри _____

Силабус з навчальної дисципліни

**«КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД
У ВИКЛАДАННІ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ»,**

що викладається в межах ОПІ (ОПН)

другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів

зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2020 р.

Назва дисципліни	Компетентнісний підхід у викладанні світової літератури
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія
Викладачі дисципліни	Мацевко-Бекерська Лідія Василівна, доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	ldiya.matsevko-bekerska@lnu.edu.ua (032) 239-45-82, м. Львів
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) (вул. Університетська, 1, ауд. 431). Також можливі онлайн-консультації через Skype, Viber та інші ресурси. Для погодження часу онлайн-консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/course/
Інформація про дисципліну	Курс розроблений для того, щоб студенти могли зрозуміти, системно осмислити і засвоїти специфіку методики викладання літератури як важливої психолого-педагогічної складової фахової реалізації викладача літератури. Водночас зміст курсу призначений для відпрацювання навичок компетентного викладання світової літератури в навчальних закладах різних рівнів, умінь не лише цілісно аналізувати літературно-художній твір, історико-літературний процес чи теоретичний концепт, але і навичку практичного викладання курсу літератури. Після вивчення курсу магістри оволодіють необхідним комплексом знань та умінь для подальшої самостійної роботи у сфері методики викладання літератури, навчатися самостійно готувати навчальне заняття, добирати й поєднувати різні методологічні підходи до викладання літератури. Курс розроблений таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб здобути якісну філологічну освіту в ділянці літературознавства реалізувати у площині викладання літератури. Тому в курсі представлений як стислий огляд основних концепцій літературознавчого дискурсу, так і детальний аналіз ефективних інструментів, що потрібні для здійснення кваліфікованого викладання літератури в сучасних умовах.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Компетентнісний підхід у викладанні світової літератури» є однією із нормативних дисциплін з спеціальності 035 Філологія для освітньо-професійної програми рівня освіти магістр, яка викладається у II семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної дисципліни «Компетентнісний підхід у викладанні світової літератури» є формування цілісної системи філологічного мислення та фахового аналізу художньо-літературних явищ; ознайомлення з основними поняттями методики викладання світової літератури, а також із формами та прийомами застосування практичних умінь та навичок викладання літератури.
Література для вивчення дисципліни	Базова література Антонов В. М. Інноваційна акмеологічна педагогіка: монографія. – Київ-Одеса, 2017-2018. Гладишев В. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів у шкільному курсі зарубіжної літератури. – Миколаїв, 2006.

	<p>Методика преподавания литературы / под ред. О. Ю. Богдановой. – М., 2000.</p> <p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010.</p> <p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007.</p> <p>Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.</p> <p>Пальчевський С. С. Акмеологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Кондор, 2008.</p> <p>Педагогіка вищої школи. – Одеса, 2002.</p> <p>Султанов Ю. Актуальні проблеми методики викладання літератури: вибрані праці. – Івано-Франківськ, 2013.</p> <p>Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії. – Тернопіль, 2003.</p> <p>Хуторский А. В. Современная дидактика. – СПб., 2001.</p> <p>Додаткова література:</p> <p>Васянович Г. Педагогічна етика. – Львів, 2005.</p> <p>Драйден Г., Вос Дж. Революція в навчанні. – Львів, 2005.</p> <p>Зербіно Д. Наукова школа: лідер і учні (нова концепція). – Львів, 2001.</p> <p>Ідея Університету: антологія / відп. ред. М. Зубрицька. – Львів, 2002.</p> <p>Карнегі Д. Как завоевывать друзей и оказывать влияние на людей. – М., 1989.</p> <p>Клименко Ж. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. – К., 2006.</p> <p>Настільна книга педагога / упорядн. Андреева В. М. – Харків, 2007.</p> <p>Цимбалюк І. М. Підвищення професійної кваліфікації: психологія педагогічної праці. – К., 2004.</p> <p>Часописи «Всесвітня література в середніх навчальних закладах України»; «Зарубіжна література в закладах середньої освіти». – 2000-2020.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>3 кредити ECTS. Лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде</p> <p>– знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ключові принципи компетентнісного навчання; • сучасні методологічні аспекти викладання літератури відповідно до засад НУШ; • принципи методики викладання літератури у вищій та загальноосвітній школах; • особливості сучасного стану викладання літератури; • актуальність наукових та прикладних функцій методики літератури; • професійні вимоги до викладача (вчителя) літератури; • суть проблеми педагогічної етики у практиці викладання; • психолого-вікові особливості студента (учня)-читача; • засади моделювання тематичного змісту занять у системі їх педагогічно-методичної типології; • теорію і технологію вивчення перекладних художніх творів; • теорію і практику контекстного вивчення художніх творів.

	<p>– <i>вміти</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати основні методи і засоби ефективного викладання літератури; • планувати й організовувати викладацьку працю; • оптимально застосовувати різні типи занять з літератури; • результативно здійснювати вивчення літературного твору в системі основних етапів; • проводити ефективну діагностику, контроль та оцінювання результатів навчання.
Ключові слова	методологія, методика, педагогіка, психологія, літературознавство, герменевтика, інтерпретація, літературний процес
Формат курсу	Очний
	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота
Теми	<p>Див.: СХЕМА КУРСУ</p> <p>Тема 1. Методологічні основи викладання літератури.</p> <p>Тема 2. Методика викладання літератури як наука.</p> <p>Тема 3. Компетентнісний підхід у контексті НУШ.</p> <p>Тема 4. Специфіка викладання літератури у вищій школі та закладі середньої освіти.</p> <p>Тема 5. Методи, форми та засоби вивчення літератури.</p> <p>Тема 6. Методика вивчення систематичного курсу літератури.</p> <p>Тема 7. Синергетичний дискурс акмеології в методиці викладання літератури.</p> <p>Тема 8. Акмеологічні аспекти педагогічного менеджменту в парадигмі методики викладання літератури.</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі вступу до літературознавства, з історії зарубіжної літератури, історії України та всесвітньої історії, педагогіки, психології, достатніх для сприйняття категоріального апарату літературознавства, розуміння джерел з методології та методики викладання літератури.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки тощо). проектно-орієнтоване навчання, дискусія, різні форми інтерактивного навчання.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу передбачає використання комп'ютерних програм, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль: 50% семестрової оцінки; макс. кількість балів – 50; • підсумковий контроль: 50% семестрової оцінки; макс. кількість балів – 50; <p>Загальна (за семестр) максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Письмові роботи: очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, проект, міні-дослідження). Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть результатом їхніх оригінальних досліджень чи міркувань. Для дотримання академічної доброчесності обов'язковими є наявність посилань на використані джерела, а також точні посилання на джерела; неприпустимими є списування, втручання в роботу інших студентів. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від</p>

	<p>масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Вся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем винятково в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час виконання практичних завдань, під час виконання тематичних тестів, за результатами самостійної роботи, бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять. Під час здійснення навчального процесу недопустимими є пропуски та запізнення на заняття (без поважної причини); користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<p>Перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань поданий у курсі, розміщеному на платформі MOODLE.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано після завершення курсу.</p>

Схема курсу

<i>Тиж.</i>	<i>Тема, план, короткі тези</i>	<i>Форма діяльності (заняття), лекція, практичне заняття</i>	<i>Додаткова література. Ресурси в Інтернеті</i>	<i>Завдання, год.</i>	<i>Термін виконання</i>
1	<p>Тема 1. Методологічні основи викладання літератури. Сучасні методологічні аспекти викладання літератури. Принципи методики викладання літератури у вищій та загальноосвітній школах. Формування методологічних засад викладання світової літератури.</p>	лекція	<p>Методика преподавания литературы / под ред. О. Ю. Богдановой. – М., 2000. Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.</p> <p>Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	<p>Опрацювати матеріали: Ідея Університету: антологія / відп. ред. М. Зубрицька. – Львів, 2002. Конспект однієї зі статей.</p> <p>5 год.</p>	Вказано в електронному курсі
2	<p>Тема 2. Методика викладання літератури як наука. Об'єкт і предмет дослідження методики викладання літератури. Специфічні методи дослідження в галузі викладання літератури. Генеza методики викладання літератури в Україні. Сучасний стан викладання літератури. Наукові та прикладні функції методики літератури.</p>	лекція	<p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.</p>	<p>За фаховими часописами проаналізувати основні тенденції сучасної методики викладання світової літератури.</p> <p>5 год.</p>	Вказано в електронному курсі

			Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
3	<p>Тема 3. Компетентнісний підхід у контексті НУШ. Суть і принципи компетентнісного підходу викладання літератури. Ключові та предметні компетентності в пізнанні літератури. Структура компонентів ключових і предметних компетентностей. Функції, зміст предметних компетентностей у вивченні літератури. Складники предметних компетентностей. Принципи укладення навчальної програми з літератури. Змістові лінії літературного компонента Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти у контексті компетентнісного підходу викладання літератури.</p>	лекція	<p>Мартинець А.М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.</p> <p>Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	Структура та зміст Навчальних програм із зарубіжної літератури відповідно до Концепції НУШ. 10 год.	Вказано в електронному курсі
4	<p>Тема 4. Специфіка викладання літератури у вищій школі та закладі середньої освіти. Професійні вимоги до викладача та вчителя. Студент і література. Учень і література. Література як предмет вивчення школі. Викладач / вчитель літератури і професійні вимоги до нього. Проблеми педагогічної етики у практиці викладання. Теорія гармонійної комунікації Д. Карнегі в методичній системі викладача зарубіжної літератури.</p>	лекція	<p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.</p> <p>Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	Васянович Г. Педагогічна етика. – Львів, 2005. Скласти короткий проблемний конспект. 10 год.	Вказано в електронному курсі

	Психолого-вікові особливості студента (учня)-читача.				
5	<p>Тема 5. Методи, форми та засоби вивчення літератури. Поняття методу викладання літератури.</p> <p>Основні методи ефективного викладання літератури.</p> <p>Засоби викладання літератури.</p> <p>Планування та організація праці викладача літератури.</p> <p>Методична допомога викладачеві літератури.</p> <p>Типи занять у вищому закладі освіти та загальноосвітній школі з літератури.</p> <p>Засади нейролінгвістичного програмування у викладанні літератури.</p>	лекція	<p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010.</p> <p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007.</p> <p>Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.</p> <p>Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	<p>Навчально-методичний комплекс за однією із програмових тем.</p> <p>10 год.</p>	
6	<p>Тема 6. Методика вивчення систематичного курсу літератури.</p> <p>Питання теорії літератури у вищівському / шкільному вивченні.</p> <p>Родо-жанрова специфіка літератури в навчальному курсі.</p> <p>Вивчення біографії письменника.</p> <p>Розвиток мовлення студентів / учнів у системі літературної освіти.</p> <p>Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів.</p> <p>Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів.</p>	лекція	<p>Методика преподавания литературы / под ред. О. Ю. Богдановой. – М., 2000.</p> <p>Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014.</p> <p>Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010.</p> <p>Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007.</p> <p>Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.</p>	<p>Методика розвитку зв'язного мовлення у процесі вивчення однієї з програмових тем.</p> <p>8 год.</p>	

			Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
7	<p>Тема 7. Синергетичний дискурс акмеології у методиці викладання літератури.</p> <p>Акмеологія і методика: точки перетину. Формування акмеології у філософії синергетики. Предмет, завдання, основні функції педагогічної акмеології. Акмеологія сучасної шкільної освіти, ключові завдання у контексті НУШ. Акмеологічна модель сучасного вчителя.</p>	лекція	<p>Антонов В. М. Інноваційна акмеологічна педагогіка: монографія. – Київ-Одеса, 2017-2018. Пальчевський С. С. Акмеологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Кондор, 2008.</p> <p>Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	Акмеологічна модель сучасного педагога в контексті викладання літератури. 5 год.	
8	<p>Тема 8. Акмеологічні аспекти педагогічного менеджменту в парадигмі методики викладання літератури.</p> <p>Теоретико-прикладний дискурс педагогічного менеджменту в контексті сучасної методики викладання літератури: наукові основи, практичні засоби, синтез знань-умінь-навичок, компетентнісна площина. Інноваційний характер сучасного освітнього менеджменту. Дискурс синергетичної концепції менеджменту в методиці викладання літератури. Особливості педагогічної технології та умов її здійснення у форматі викладання літератури за параметрами акмеології. Діагностика, корекція, оцінювання процесу та результатів навчально-пізнавальної діяльності з позицій акмеології.</p>	лекція	<p>Антонов В. М. Інноваційна акмеологічна педагогіка: монографія. – Київ-Одеса, 2017-2018. Пальчевський С. С. Акмеологія. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Кондор, 2008.</p> <p>Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE</p>	Система діагностики, корекції, оцінювання процесу та результатів навчально-пізнавальної діяльності у процесі вивчення літератури з позицій акмеології. 5 год.	
9	<p>Тема 1. Методологічні основи викладання літератури.</p>	практичне заняття	Ідея Університету: антологія / відп. ред. М. Зубрицька. – Львів, 2002.	Підготуватися до обговорення філософських	

	Ідея Університету в контексті методології викладання світової літератури.			праць, присвячених ідеї Університету.	
10	Тема 2. Методика викладання літератури як наука. Сучасний стан викладання літератури.	практичне заняття	Султанов Ю. Актуальні проблеми методики викладання літератури: вибрані праці. – Івано-Франківськ, 2013. Часописи «Всесвітня література в середніх навчальних закладах України»; «Зарубіжна література в закладах середньої освіти». – 2000-2020. Шалагінов Б. Б. Урок літератури: Роздуми літературознавця про шкільну методику. – К., 2013. Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE	Презентація матеріалів, опрацьованих самостійно.	
11	Тема 3. Специфіка викладання літератури у вищій та загальноосвітній школах. Інтегративна природа світової літератури. Емоційність – пізнання – виховання як особливо важлива методична тріада сучасної методики викладання літератури. Взаємозв'язок сприймання художнього твору та його аналізу. Презентація навчального заняття. Аналіз.	практичне заняття	Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010. – Розділ 9. Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE	Схема навчального заняття з літератури. Алгоритм підготовки, проведення, аналізу.	
12	Тема 4. Методи, форми та засоби вивчення літератури. Планування та організація праці викладача літератури. Методична допомога викладачеві літератури. Типи занять у вищому закладі освіти та загальноосвітній школі з літератури.	практичне заняття	Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010. – Розділ 9. Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової	Підготувати презентацію навчального заняття з літератури.	

	Засади нейролінгвістичного програмування у викладанні літератури. Презентація навчального заняття. Аналіз.		літератури. – Львів, 2010. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002. Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
13	Тема 5-6. Етапи вивчення твору літератури. Оцінювання. Методика вивчення систематичного курсу літератури. Проведення навчального заняття (тренінг, рольова гра, презентація тощо).	практичне заняття	Методика преподавания литературы / под ред. О. Ю. Богдановой. – М., 2000. Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002. Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE	Підготувати презентацію на тему «Викладання теми ...» (тема за вибором відповідно до діючої навчальної програми).	Вказано в електронному курсі
14	Тема 7-8. Синергетичний дискурс акмеології у методиці викладання літератури. Акмеологічні аспекти педагогічного менеджменту в парадигмі методики викладання літератури. Акмеологія і методика викладання літератури: точки перетину.	практичне заняття	Антонов В. М. Інноваційна акмеологічна педагогіка: монографія. – Київ-Одеса, 2017-2018. Пальчевський С. С. Акмеологія. Навчальний посібник для студентів вищих	Презентація та обговорення акмеологічної моделі педагога в сучасній методиці викладання літератури.	

	Предмет, завдання, основні функції педагогічної акмеології в дискурсі викладання літератури. Акмеологія сучасної шкільної освіти, ключові завдання в контексті НУШ. Акмеологічна модель сучасного вчителя. Діагностика, корекція, оцінювання процесу та результатів навчально-пізнавальної діяльності з позицій акмеології.		навчальних закладів. – К.: Кондор, 2008. Ресурси в Інтернеті зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
15	Дискусія. Методика викладання літератури в умовах утвердження цифрового суспільства (Web 4.0) як наслідку Четвертої Промислової революції.	практичне заняття	Ресурси в Інтернеті, зазначені в матеріалах на платформі MOODLE		
16	Підсумки вивчення курсу. Залік.				